

		Paraaf voor agendering:
Behandelend ambtenaar:	drs. M.W. Laan	Akkoord
Ambtelijk opdrachtgever / Leidinggevende:	Ewijk - Hoevenaars, AM, van	digitaal
Bestuurlijk opdrachtgever / Portefeuillehouders:	Weber, JF	
Provinciesecretaris	drs. J.H. de Baas	

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
26 september 2017

Eindtermijn
5 oktober 2017

Onderwerp:

Energieakkoord Greenport Westland-Oostland

Publiekssamenvatting:

De glastuinbouwsector heeft zich tot doel gesteld om op termijn klimaatneutraal en emissieloos te worden. De provincie en andere overheden streven dezelfde doelstellingen na. Om dit te bereiken sluit de provincie met andere overheden, het regionaal bedrijfsleven en kennisinstellingen een Energieakkoord Greenport Westland Oostland af om de doelstellingen te halen en projecten te versterken en versnellen. Het gaat over projecten op het gebied van energiebesparing, geothermie, biomassa, smart (CO2)grids en grootschalige warmtenetten in het gebied van de Greenport. Dat is het Westland en de tuinbouwclusters van Pijnacker-Nootdorp, Lansingerland, Zuidplas, Waddinxveen en op Voorne-Putten. Met het akkoord wordt een programmaregisseur aangesteld die fungeert als aanjager en verbinder die projecten ondersteunt om belemmeringen weg te nemen, projecten te verbinden, financierbaarheid van projecten te verbeteren, nieuwe projecten te initiëren, innovaties te signaleren en de voortgang van het halen van de doelstellingen te monitoren. Het Energieakkoord Greenport Westland-Oostland wordt afgesloten voor 3 jaar. Daarna kijken de partijen op welke wijze de samenwerking wordt voortgezet. De ondertekening van het akkoord vindt plaats op 5 oktober 2017.

Advies:

1. Aan te gaan het Energieakkoord Greenport Westland-Oostland inclusief het bijbehorende programmaplan met in ieder geval de volgende partijen: Gemeente Pijnacker-Nootdorp, Gemeente Westland, Gemeente Lansingerland, Gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard, Gemeente Midden-Delfland, Gemeente Zuidplas, Gemeente Brielle, Gemeente Delft, Gemeente Westvoorne, LTO Glaskracht Westland, LTO Glaskracht Midden Zuid-Holland, Stichting Greenport Westland-Oostland, Haagse Hogeschool, Rabobank Westland,

Rabobank Midden Zuid Holland, Ammerlaan the Green Innovator, Duijvestijn Tomaten, Themato, Dunea, AgroEnergy, OCAP, Delphy Improvement Centre, Energie Transitie Partners

en mogelijk deze en nog andere partijen: Anthura, Bunnik Plants, Demokwekerij, Harvest House/ Lans, Koppert Cress, Koppert Biological Systems Nederland, LG Flowers, Prominent, Royal FloraHolland, Sion, LTO Glaskracht Nederland, LTO-N VoornePutten/ Tuinbouwplatform, DAGO, Warmte coöperatie Zuidplas, Warmtecoöperatie Wilgenlei, Warmtecoöperatie Noordpolder, Warmtecoöperatie Noukoop-Balijade, Energie Bedrijf Overbuurtsche Polder, WageningenUR Glastuinbouw,

waarin de gezamenlijke doelstellingen voor de versnelling van de Energietransitie in de Greenport met een groot aantal publieke en private partners zijn vastgelegd voor de duur van drie jaar.

2. Beschikbaar te stellen de in het Energieakkoord opgenomen bijdrage van de provincie van 100.000,- per jaar voor de jaren 2017, 2018 en 2019 voor de versnelling van Geothermie in de Greenport Westland-Oostland ten laste van het budget programma 3.2 Schone en Toekomstbestendige Energie;
3. Beschikbaar te stellen de in het Energieakkoord opgenomen bijdrage van de provincie aan het werkbudget van de aan te stellen programmaregisseur tot een maximum van 100.000,- per jaar voor de duur van 3 jaar na ondertekening van het akkoord, welke jaarlijks in de vorm van subsidie en vergoeding voor individuele opdrachten beschikbaar zal worden gesteld, ten laste van het budget voor programma 3.1 Groeiende, Duurzame en Innovatieve Economie.
4. gedeputeerde J.F. Weber aan te wijzen als voorzitter van de stuurgroep die voor de uitvoering van het Energieakkoord in het leven wordt geroepen. Deze kan zich ambtelijk laten vertegenwoordigen.
5. Vast te stellen de publiekssamenvatting bij het voorstel Energieakkoord Greenport Westland-Oostland.

Aangezien de Commissaris van de Koning, na rechtsgeldige besluitvorming door GS, bevoegd is de juridische binding aan te gaan, is het advies aan hem machtigingen af te geven aan gedeputeerden Bom-Lemstra en Weber om namens de provincie Zuid-Holland het energie-akkoord te ondertekenen, waarbij ondertekening door een van hen voldoende is om de juridische binding tot stand te brengen.

Besluit GS:

Vastgesteld conform advies

Bijlagen:

- Concept-Energieakkoord Greenport Westland-Oostland (Samenwerkingsovereenkomst)
- Bijlage Programmaplan bij het Energieakkoord GPWO
- Bijlage fact sheets aangesloten projecten

1 Toelichting voor het College

De provincie is intensief betrokken bij de ontwikkeling van het tuinbouwcluster in de provincie. Zowel vanuit de economische als de duurzaamheidagenda wordt samengewerkt om het glastuinbouwcluster, de Greenport Westland-Oostland (GPWO) genoemd, te ondersteunen om haar leidende positie te behouden en te versterken. Tevens liggen er in de Greenport grote kansen om bij te dragen aan de provinciale doelstellingen in de energietransitie. Er liggen kansen op het gebied van geothermie, aanleg van Smart Grids en warmtenetten etc. De Greenport heeft zich 'triple helix'georganiseerd. Het bestuurlijk platform van de Greenport is de zgn. Greenboard, waarvan gedeputeerde Bom-Lemstra de voorzitter is.

De Greenboard heeft in 2016 haar visie voor de Greenboard vastgelegd in de 'Visie 2030'. In deze visie is opgenomen dat de partijen in de Greenport GPWO een energie-akkoord afsluiten om de krachten te bundelen en te versterken met als doel een betere coördinatie in de initiatieven op het vlak van energietransitie te bewerkstelligen en deze energietransitie een versnelling te geven. Het voorliggend voorstel betreft dit Energieakkoord.

Naast de eigen Visie 2030 zijn de doelstellingen van het akkoord ontleend aan de doelstellingen van de Rijks- en provinciale overheid, het Energieakkoord resp. de Energie-agenda Zuid-Holland. De doelstellingen van het akkoord zijn in relatie tot deze beleidsdocumenten gericht op de horizon 2020, 2030 en 2050, waarbij de acties en concretisering zich richten op de doelstellingen voor 2020. De drie jaar tot en met 2020 vormt dan ook tevens de looptijd van dit akkoord. Het akkoord sluit dan ook volledig aan op de provinciale ambities zoals deze in oktober 2016 zijn vastgelegd in de Energie-agenda "Watt Anders" en de uitwerking in het Warmteplan "Anders Verwarmen" en geeft hier zoveel mogelijk voor het glastuinbouwcluster in het gebied van de Greenport GPWO invulling aan.

De met het Energieakkoord beoogde versnelling en coördinatie wordt vooral bereikt door een programmaregisseur aan te stellen en deze de opdracht te geven om als een 'oliamannetje' te fungeren en daarmee:

- Belemmeringen bij individuele projecten te helpen wegnemen;
- De effectiviteit van projecten te verhogen door verbinding aan te brengen tussen projecten, bijvoorbeeld geothermieprojecten aan elkaar en aan woonwijken;
- Te helpen om financiering rond te krijgen, o.a. door als subsidiemakelaar op te treden;
- Te ondersteunen om innovaties te signaleren en ze te verbinden aan de projecten
- Helpen nieuwe projecten in gang te zetten;
- Een goed monitoringssysteem op te zetten en een nulmeting te laten uitvoeren voor de opgenomen doelstellingen.

In het akkoord is voorzien in de instelling van een stuurgroep van maximaal 5 personen om sturing te geven aan de uitvoering van het akkoord. In het akkoord is opgenomen dat een gedeputeerde van de provincie Zuid-Holland als voorzitter van deze stuurgroep zal optreden.. Deze functie kan ambtelijk gedelegeerd worden. Daarnaast zal de stuurgroep een vertegenwoordiging uit het bedrijfsleven en de kennisinstellingen bevatten. De gemeenten zijn vertegenwoordigd via de bestuurlijk ambassadeur voor Energie in de Greenboard, de

wethouder van Pijnacker-Nootdorp. Tenslotte neemt de programmamanager van de Greenportorganisatie zitting in de stuurgroep.

Er lopen al een hele hoop initiatieven en projecten op het gebied van energie in de greenport. Zowel overheid als bedrijfsleven plegen hierop vele inspanningen. Het is juist in de verbinding en coördinatie tussen deze initiatieven dat de meerwaarde van het akkoord wordt gezocht.

Een belangrijke notie is dan ook dat met dit akkoord geen projecten worden overgenomen. De projecten kennen hun eigen trekkers en eigenaren en dat blijft zo. De regisseur kan wel ondersteunen en de ondertekenaars van het akkoord kunnen aangesproken worden op hun rol als 'ambassadeurs' van de energietransitie in de Greenport GPWO.

Financieel en fiscaal kader:

Totaalbedrag excl. BTW : € 600.000,- , verdeeld over

Programma 3.1 – een groeiende, duurzame en innovatieve economie:

€ 100.000,- voor de jaren 2018,2019 en 2020 t.a.v. besluit nr. 3 , resp.

Programma 3.2 - schone en toekomstbestendige energie t.a.v. besluit nr. 2 :

€ 100.000,- voor de jaren 2017, 2018 en 2019.

In de begroting zijn deze bedragen opgenomen.

In het energieakkoord handelen de volgende artikelen over deze bijdragen. De besluitnummers zijn er hier bij aangegeven :

“

Artikel 7. Financiering activiteiten energieakkoord inclusief programmaregisseur

7.1 sub iii: De provincie draagt tot een plafond van € 100.000,- per jaar bij aan als bijdrage in de uitvoering van de taken van de in het kader van het akkoord aan te stellen programma regisseur, zoals beschreven in het programmaplan. – *Besluit nr. 3*

7.2 Provincie Zuid-Holland draagt daarnaast € 100.000,- bij aan een van de aangesloten initiatieven, te weten de ontwikkeling van geothermie (via de coalitie HOT voor het Westland en Oostland). Deze bijdrage maakt dus geen deel uit van de begroting van het akkoord zelf, maar betreft wel een belangrijke impuls om de doelen van het akkoord te halen. – *Besluit nr. 2*

Financiële risico's:

Er zijn geen financiële risico's verbonden aan dit besluit, omdat de bijdragen in het akkoord gelimiteerd zijn tot de opgenomen hoogte en dus geen overschrijding kan plaatsvinden.

Er is een inhoudelijke relatie met Motie 720 over de versnelling van de energietransitie in glastuinbouw en gebouwde omgeving, maar de dekking van de middelen vindt plaats uit de lopende begroting en niet uit de versnellingsmiddelen waarover in het kader van de motie wordt

gesproken. Afspraken over deze bijdragen waren al gemaakt en besluitvorming over de versnellingsmiddelen in kader van Motie 720 worden vastgelegd in het kader van de komende begrotingsbehandeling.

Ook vindt dekking niet plaats uit de 65 miljoen euro van het Warmteparticipatiefonds. Het betreft hier geen investering maar ondersteuning van het proces om tot investeringen te komen. Wel is het mogelijk dat een project over medefinanciering uit dit fonds het gesprek aangaat. Dit maakt geen deel uit van het voorliggende besluit.

Juridisch kader:

Met het aangaan van deze overeenkomst gaat de provincie een juridische verbintenis aan. Deze verbintenis gaat over het leveren van capaciteit om invulling te geven aan de samenwerking die wordt vastgelegd met dit Energieakkoord. Daarnaast handelt de verbintenis over het leveren van de toegezegde financiële middelen. De inzet en financiering van capaciteit en het ter beschikking stellen van middelen voor de uitvoering van concrete projecten is in de begroting voorzien. Projecten worden gefinancierd door subsidie- of opdrachtverlening. Dit is ook zo in het Akkoord vastgelegd.

De CdK is bevoegd om, nadat GS rechtsgeldig hebben besloten, op grond van artikel 176 Provinciewet de juridische binding tot stand te brengen. Op grond van de door de CdK afgegeven machtiging worden Adri Bom-Lemstra, gedeputeerde van Economische Zaken en Han Weber, gedeputeerde van Energiezaken, gemachtigd om de overeenkomst namens de provincie te ondertekenen.

2 Proces

Relevante provinciale besluitvorming / bestuurlijk kader wordt geboden door :

Energieagenda Watt Anders (PS oktober 2016)

Warmteplan Anders Verwarmen (GS februari 2017)

Met dit besluit is niet in directe zin invulling gegeven aan de onlangs in PS aangenomen motie nr. 720 over de versnelling van de energietransitie in de gebouwde omgeving en glastuinbouw. Het Energieakkoord is geen direct gevolg van het aannemen van deze motie, het proces was al in gang gezet. Toch sluit het akkoord er naadloos bij aan en kan het gezien worden als een mooie eerste stap: Via het akkoord worden projecten en initiatieven aangejaagd die tot versnelling van de energietransitie moeten leiden.

Het gezamenlijke behandelvoorstel voor de moties 715, 720 en 728 is geagendeerd in de vergadering van GS van 26 september 2017. In dit behandelvoorstel wordt expliciet verwezen naar dit energieakkoord. Er is daardoor geen noodzaak om Provinciale Staten apart over het Energieakkoord Greenport Westland-Oostland te informeren.

Ook past het akkoord in de door GS op 11 oktober 2016 vastgestelde ruimtelijk-economische strategie Westland, waarin de ambitie is uitgesproken om de ontwikkeling van geothermie te versnellen en te komen tot 8 nieuwe bronnen in de komende 5 jr. Met de bijdrage aan het aangesloten project wat deze ontwikkeling geothermie als doelstelling heeft wordt hieraan invulling gegeven.

In het Energieakkoord wordt samengewerkt met vele partijen. Dit zijn de andere betrokken gemeentelijke overheden, de standsorganisaties LTO-Noord/Glaskracht en de regionale afdeling van LTO-Noord, bedrijven die actief zijn of dat willen worden in de energiesector zoals Agro Energy en DUNEA, kennisinstellingen als de Haagse Hogeschool, TU Delft en de WUR Wageningen, vestiging Bleiswijk, belangenorganisaties in het energieveld zoals DAGO, de vereniging van geothermie-exploitanten.

De werking van het Energie-akkoord wordt voor het einde van de looptijd van 3 jaar geëvalueerd en partijen treden dan in overleg over het vervolg op enige wijze dan wel beëindiging van de samenwerking op deze wijze.

3 Communicatiestrategie

Het akkoord wordt aangegaan onder vlag van de Greenport GPWO. Voor de ondertekening van het energie-akkoord GPWO is een communicatieplan opgesteld door de Greenportorganisatie wat wordt afgestemd met de provincie. Er wordt een gezamenlijk persbericht opgesteld. In het persbericht is de provinciale rol en bijdrage vermeld. Bij de ondertekening is een fotomoment voorzien met het zetten van handtekeningen op een foambord.